

Minister Zdrowia

ZPP.050.65.2025.JS
Warszawa, 20 sierpnia 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację z dnia 1 sierpnia 2025 r., nr 11219, złożoną przez Pana Posła Adama Gomoła, w sprawie skutków projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do pytania pierwszego należy zaznaczyć, że obecna sytuacja rynkowa, dopuszczająca sprzedaż woreczków nikotynowych posiadających aromat charakterystyczny, jest niewątpliwie szkodliwa dla szeroko pojętego zdrowia publicznego. Światowa Organizacja Zdrowia podkreśla, że istnieją badania naukowe wskazujące, że osoby w wieku 13–20 lat najczęściej używały woreczków z nikotyną posiadających aromat miętowy/mentolowy (30,5 %), słodczy (29,2 %) oraz owocowy (23,6 %), natomiast aromat tytoniowy był popularny jedynie wśród 7,5 % ww. osób. Mając to na uwadze, należy pozostawić możliwość sprzedaży jedynie produktów zawierających składniki, które nadają tylko i wyłącznie zapach lub smak tytoniu. Przedmiotowe rozwiązanie przewiduje obecnie procedowany w Ministerstwie Zdrowia projekt *ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (UD 213).

Nawiązując do pytania drugiego uprzejmie informuję, że w dniu 20 czerwca 2025 r. w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej została opublikowana ustawa z dnia 21 maja 2025 r. *o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*. Przedmiotowe przepisy wprowadziły m.in. zakaz sprzedaży woreczków nikotynowych osobom do lat 18, zakaz ich sprzedaży na terenie podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty oraz zakaz sprzedaży na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych, jak również w automatach i systemach samoobsługowych oraz uregulowały maksymalne dopuszczalne stężenie nikotyny. W związku z tym, że rynek woreczków nikotynowych nie był wcześniej

uregulowany należało uznać to za bezpośrednie zagrożenie zdrowia konsumentów, dlatego niezbędnym było pilne jego uregulowanie.

Kwestia ograniczenia stosowania składników, nadających smak inny niż tytoniowy, w wóreczkach nikotynowych wymaga natomiast szerszych konsultacji publicznych, dlatego zaproponowano by tematyka ta została uregulowana kolejnym projektem nowelizującym tzw. „ustawę tytoniową” (tj. projektem UD 213).

Odpowiadając na pytanie trzecie informuję, że obecnie procedowany projekt ustawy był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych. Uwagi zgłoszone przez resorty, w tym przez Ministerstwo Finansów, dostępne są na stronie internetowej:

<https://legislacja.gov.pl/projekt/12398803>

Odnosząc się do kolejnego pytania, według szacunków Instytutu Prognoz i Analiz Gospodarczych, w 2022 r. sprzedaż e-papierosów jednorazowego użytku sięgała ok. 32,3 mln sztuk. Ponadto, tego rodzaju produkty są najpopularniejsze wśród osób młodych, zgodnie z danymi badania zrealizowanego przez Stowarzyszenie do Walki z Rakiem Płuca (Oddział Szczecin) do palenia lub używania produktów z nikotyną (obecnie lub w przeszłości) przyznało się 76,8 % ankietowanych dzieci w wieku szkolnym. Dodatkowo, dla 42,4 % ankietowanych wyrobem inicjującym używanie nikotyny były e-papierosy (w tym dla 26 % były to e-papierosy jednorazowego użytku).

E-papierosów używa blisko połowa (47,6 %) badanych uczniów, z czego co piąty (21,3 %) używa smakowych e-papierosów jednorazowego użytku. Stanowi to poważny wzrost w porównaniu do wcześniejszych badań (przeprowadzonych dla Rzecznika Praw Dziecka i opublikowanych w grudniu 2020 r.), które wskazywały wówczas, że 23 % nastolatków w kraju paliło e-papierosy.

Po wejściu w życie zakazu sprzedaży papierosów aromatyzowanych co dziesiąty palacz zdecydował się na rzucenie palenia (11,6 %). Należy założyć, że wycofanie z rynku smakowych wóreczków nikotynowych może spowodować spadek konsumpcji tego rodzaju wyrobów o 10%. Mając powyższe na uwadze zmniejszenie wpływu do budżetu państwa wyniosłoby w 2026 r. ok 1,97 mln zł a w następnych latach ok. 11,07 mln zł.

Niezależnie od powyższego warto podkreślić, że Ministerstwo Zdrowia podziela stanowisko Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy wskazujące, że warunkiem podstawowym uznania danych działań za redukcję szkód jest ich mniejsza szkodliwość. Założenie, że elektroniczne papierosy oraz wóreczki nikotynowe są mniej szkodliwe nie jest udokumentowane. Nie ma dowodów na to, że produkty te są bezpieczne. Jest wręcz przeciwnie. Faktycznie istnieje wiele badań, których wyniki wskazują na niższe poziomy niektórych

substancji toksycznych, czy ograniczony negatywny wpływ na konkretne mechanizmy biologiczne. Pojawia się jednak coraz więcej danych wskazujących na szkodliwość tych wyrobów ze względu na nieakceptowalne poziomy substancji toksycznych i rakotwórczych. Nie bez znaczenia jest również fakt, że produkty te są używane przez osoby nie palące (nowych użytkowników) lub równoległe do innych wyrobów tytoniowych.

Nawiązując do kwestii pozostawienia na rynku nikotynowych wyrobów farmaceutycznych z aromatem charakterystycznym, takich jak gumy nikotynowe, uprzejmie informuję, że aktualnie w sprzedaży dostępne są również inne wyroby z nikotyną, które nie zostały objęte przepisami dyrektywy 2014/40/UE, np. gumy, tabletki, spray do nosa i ust oraz napoje z nikotyną. Wyroby nikotynowe, nieobjęte przepisami dyrektywy 2014/40/UE, powinny być wprowadzane do sprzedaży jedynie w reżimie farmaceutycznym, poprzedzonym pozytywnym procesem oceny dokumentacji rejestracyjnej, charakteryzującej ich właściwości farmakodynamiczne, farmakokinetyczne oraz potwierdzającej ich skuteczność i bezpieczeństwo stosowania.

Aktualnie istnieją wystarczające możliwości terapeutyczne, pomagające złagodzić lub wyeliminować fizjologiczne i psychiczne skutki przerwania (zaprzestania) palenia tytoniu. Obecnie produkty o udowodnionej skuteczności terapeutycznej, pomagające w wychodzeniu z nałogu palenia wyrobów tytoniowych, są sprzedawane z przeznaczeniem do tzw. „nikotynowej terapii zastępczej”. Ponadto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sprzedaż produktów leczniczych stosowanych w leczeniu uzależnienia od wyrobów tytoniowych (np. gum do żucia, tabletek do ssania, aerozolu do stosowania w jamie ustnej) wymaga uzyskania pozwolenia Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Zgodnie z przepisem art. 96 ust. 5 pkt 2a ustawy z dnia 6 września 2001 r. *Prawo farmaceutyczne*, farmaceuta i technik farmaceutyczny mogą odmówić sprzedaży danego wyrobu gdy powziął uzasadnione podejrzenie, że produkt leczniczy, wyrób medyczny lub środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego, który ma zostać wydany w ramach usługi farmaceutycznej, może być zastosowany w celu pozamedycznym.

Odpowiadając na pytanie ostatnie należy zaznaczyć, że regulacje zakazujące sprzedaży jednorazowych elektronicznych papierosów zostały wprowadzone w Belgii oraz Francji, która dodatkowo w najbliższym czasie planuje również wprowadzenie całkowitego zakazu sprzedaży woreczków nikotynowych.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/